

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ГУБАНОВУ В.А.

Шановний Владиславе Андрійовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянуто Вашу електронну петицію щодо внесення змін до Конституції України в частині основних засад проведення виборів в Україні і за наслідками розгляду в межах предмету відання Комітету повідомляється наступне.

Відповідно до частин десятої та одинадцятої статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» (далі – Закон) електронна петиція, адресована відповідно Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції. Електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до Закону.

З огляду на викладене, враховуючи при цьому, що на підтримку Вашої петиції подано 3 підписів за період з 01 грудня 2020 року по 01 березня 2021 року, її розглянуто як звернення громадянина.

По суті порушеного у Вашому зверненні питання зазначаємо.

Організація і порядок проведення виборів відповідно до пункту 20 частини першої статті 92 Конституції України визначаються виключно законами України. Нормативним актом, який на сьогодні регулює підготовку та проведення виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, сільських, селищних, міських, районних у містах рад, сільських, селищних, міських голів є Виборчий кодекс України (далі – Кодекс), відповідно до статті 2 якого підготовка та проведення виборів регулюються Конституцією України, цим Кодексом, законами України «Про Центральну виборчу комісію», «Про Державний реєстр виборців», іншими законами України, а також прийнятими відповідно до них іншими актами законодавства та актами Центральної виборчої комісії.

Враховуючи викладене та беручи до уваги те, що законодавство про вибори містить інший правовий механізм регулювання виборчих процесів, аніж запропоновано у Вашому зверненні, реалізація вказаних пропозицій потребуватиме внесення відповідних змін до Основного Закону та до виборчого законодавства України.

У зв'язку з цим зазначаємо, що такі конституційні зміни потребують дотримання певних норм, визначених, зокрема, у статтях 154 та 155 Конституції України, відповідно до яких законопроект про внесення змін до Конституції України може бути поданий до Верховної Ради України Президентом України або не менш як третиною народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України. Законопроект про внесення змін до Конституції України, попередньо схвалений більшістю від конституційного складу Верховної Ради України, вважається прийнятим, якщо на наступній черговій сесії Верховної Ради України за нього проголосувало не менш як дві третини від конституційного складу Верховної Ради України.

Законопроект про внесення змін до Конституції України розглядається Верховною Радою України за наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157 і 158 цієї Конституції (стаття 159 Основного Закону).

Принадібно повідомляємо, що на засіданні Комітету, яке відбулося 17 лютого 2021 року, було заслухано інформацію Центральної виборчої комісії та Голови правління Всеукраїнської громадської організації «Громадянська мережа «ОПОРА» стосовно аналізу проблематики законодавчого регулювання організації підготовки та проведення місцевих виборів в Україні 25 жовтня 2020 року та окреслено основні напрямки вдосконалення законодавчого регулювання виборчих процедур. При цьому підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії доручено здійснити узагальнення даної інформації та рекомендацій Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи, Національного демократичного інституту (NDI) в Україні, Координатора проектів ОБСЄ в Україні та Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) в Україні стосовно вдосконалення виборчого законодавства з метою врахування при підготовці пропозицій щодо комплексного вдосконалення положень Виборчого кодексу України.

Окрім того, у Комітеті створено Робочу групу щодо напрацювання комплексних змін у виборче законодавство з метою уніфікації механізмів правового регулювання виборчого процесу в Україні. Співголовами Робочої групи було призначено Заступника Голови Комітету, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії А.Загоруйко та Голову Комітету А.Ключка.

У цьому контексті повідомляємо, що усі отримані Комітетом пропозиції щодо змін до законодавства про вибори будуть надані Робочій групі для опрацювання.

Водночас інформуємо, що Планом роботи Комітету на період п'ятої сесії Верховної Ради України IX скликання (рішення Комітету від 27 січня 2021 року,

Протокол № 58) передбачено проведення ряду заходів з питань застосування та удосконалення законодавства про вибори.

Зокрема, Комітетом спільно з Центральною виборчою комісією, Всеукраїнською громадською організацією «Громадянська мережа «ОПОРА», Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES) в Україні, Офісом Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Всеукраїнською громадською організацією «Комітет виборців України», Національним демократичним інститутом (NDI) в Україні, Програмою Ради Європи в Україні «Підтримка конституційних і правових реформ, конституційне правосуддя та надання допомоги Верховній Раді у проведенні реформ, спрямованих на підвищення її ефективності», проектом Ради Європи «Підтримка прозорості, інклюзивності та чесності виборчої практики в Україні», Швейцарсько-українським проектом «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO та асоціаціями органів місцевого самоврядування планується проведення круглого столу «Виборчий кодекс України: практика застосування та напрями реформування».

Також у рамках діяльності вищезазначеної Робочої групи Комітетом спільно з Центральною виборчою комісією, Всеукраїнською громадською організацією «Громадянська мережа «ОПОРА», асоціаціями органів місцевого самоврядування заплановано проведення круглого столу на тему «Виборчі фінанси та проблемні питання щодо підзвітності політичних ресурсів у виборчому процесі» та публічного обговорення на тему «Інформаційне забезпечення виборів, просвіта та ефективне регулювання агітації, у тому числі в соціальних мережах».

Стосовно питання проведення референдумів інформуємо про таке.

Верховною Радою України 26 січня 2021 року прийнято в другому читанні та в цілому проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. № 3612). Наразі Закон України «Про всеукраїнський референдум» направлено Головою Верховної Ради України на підпис Президенту України.

Частиною першою статті 3 зазначеного вище Закону встановлено, що предметом всеукраїнського референдуму можуть бути питання: затвердження закону про внесення змін до розділів I, III, XIII Конституції України; загальнодержавного значення; про зміну території України; про втрату чинності законом України або окремими його положеннями. При цьому, положеннями статті 6 вказаного Закону визначено, що право голосу на всеукраїнському референдумі мають громадяни України, яким на день голосування виповнилося вісімнадцять років і які не визнані у встановленому законом порядку недієздатними. Підставою реалізації громадянином України права голосу на всеукраїнському референдумі є його включення до списків виборців для проведення всеукраїнського референдуму на ділянці з всеукраїнського референдуму.

Також слід зазначити, що Планом законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженим Постановою Верховної Ради України від 02 лютого 2021 року № 1165-IX, передбачено здійснення розробки та внесення на розгляд Верховної Ради України проекту Закону України «Про місцевий референдум».

Додатково інформуємо, що з метою підготовки узгоджених пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства України з питань народовладдя та прямої демократії, а також створення умов для реалізації положень статті 5 Конституції України розпорядженням Голови Верховної Ради України від 13 січня 2020 року № 2 утворено Робочу групу з розробки проектів законів з питань народовладдя (далі – Робоча група). Керівником Робочої групи призначено Першого заступника Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука. До складу Робочої групи увійшли народні депутати України, представники громадських організацій, державних установ, центральних та місцевих органів державної влади. Робочій групі доручено підготувати проекти законів з питань народовладдя та прямої демократії серед яких, зокрема, законопроект про місцевий референдум.

Після внесення до Верховної Ради України (офіційної реєстрації) законопроекту про місцевий референдум, а також інших законопроектів у сфері народовладдя, з опрацювання та попереднього розгляду яких Комітет буде визначено головним, ці законопроекти будуть розглянуті Комітетом у порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України.

Окрім того повідомляємо, що Ваші пропозиції доведені до відома народних депутатів України – членів Комітету для врахування у депутатській діяльності та законопроектній роботі як суб'єктів права законодавчої ініціативи.

Висловлюємо Вам вдячність за активну громадянську позицію, небайдужість до процесів, які відбуваються в суспільстві, щире прагнення до вдосконалення виборчого законодавства.

З повагою

Голова Комітету

А.КЛОЧКО

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 12A1C72050EC685404000000DF510500A8390D00
Дійсний до: 27.08.2021 12:00:10

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/15-2021/101677 від 22.03.2021

424207